

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ÇOCUKLARIN SUÇA SÜRÜKLENMESİNE YOL AÇAN
NEDENLERİN TÜM BOYUTLARIYLA İNCELENEREK
KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ MEKANİZMALAR GELİŞTİRİLMESİ
İLE ÇOCUKLARIN TOPLUMSAL YAŞAMA ETKİN
KATILIMLARININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILMASI
GEREKENLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/1912, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379)
GAZİANTEP ÇALIŞMA ZİYARETİ
TUTANAKLARI

-----0-----

14 Mart 2026 Cumartesi

-----0-----

KONU

- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Oya Bahadır Yüksel Madde Bağımlılığı Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi Psikiyatri Kliniği Ziyareti

14 Mart 2026 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.15

BAŞKAN: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa KÖSE (Antalya)

SÖZCÜ: Ümmügülşen ÖZTÜRK (İstanbul)

KÂTİP: Naci ŞANLITÜRK (Ordu)

---- 0 ----

(Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Oya Bahadır Yüksel Madde Bağımlılığı Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi Psikiyatri Kliniği)

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Sayın Bakanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri, kıymetli mesai arkadaşlarım; hepiniz hoş geldiniz.

İsmim Alaaddin Bulut, psikiyatri uzmanı olarak görev yapmaktayım. Bugün sizlere Oya Bahadır Psikiyatri Kliniğinin işleyişini, amacını, hedef kitlelerini, istatistiklerimizi ve naçizane önerilerimizi anlatmak için buradayım. Hepiniz tekrar hoş geldiniz.

Gaziantep kadim geçmişle birçok medeniyete ev sahipliği yapması açısından hem kültürel yönden hem de İpek Yolu üzerinde kurulu olmasından kaynaklanan ve geçmişten bugüne kadar gelen ticari hareketleriyle bölgenin en önemli ticaret merkezi dolayısıyla bu büyüme ve gelişme beraberinde önemli problemleri de getiriyor. Bunlarda, takdir edersiniz, suç, madde bağımlılığı, iç göç, dış göç hepsi var. Biz kendi alanımız olan suç ve madde bağımlılığı ilişkisini sizlere anlatacağız.

Dünya genelinde cezaevlerinde bulunan bireylerin yaklaşık yüzde 30-50'si uyuşturucuyla ilişkili suçlar nedeniyle tutuklu veya hükümlüdür. Madde kullanan bireylerin suça karışma riski madde kullanmayanlara göre 4-7 kat daha yüksektir. Suça sürüklenen çocukların önemli bir bölümünde madde kullanımı suç davranışını başlatan veya sürdüren temel risk faktörlerinden biridir. Madde bağımlılığı dürtü kontrolünü zayıflatır, risk alma davranışını artırır ve gençlerin organize suç grupları tarafından kullanılmasını kolaylaştırır. Bu nedenle birçok ülkede suçla mücadelede en etkili stratejilerden biri ceza yerine rehabilitasyon ve tedavi modellerinin geliştirilmesi. Bu bağlamda kurulmuş bir kurumdasınız şu anda. Oya Bahadır Yüksel Psikiyatri Kliniği suça gereklilik, bağımlılığa gereklilik olarak 2008 yılında Nisanda o zaman 18 yaş altı çocuklara hizmet vermek için açıldı. 2019 yılı itibarıyla Dünya Sağlık Örgütünün ergenliği 24 yaşına çekmesiyle -beyin gelişimi çünkü biliyoruz ki 24 yaşına kadar devam ediyor- biz de 18 yaş sınırını 2019 itibarıyla 24 yaşına çektik, üst sınırımız 24, alt sınırımızda bir sınırı yok. En küçük hastamız, tabii, şu an yatılı tedavi gören 11-12 yaşında çocuklarımız var ama 7 yaşında da hastamız oldu. Çakmak gazı kullanımı, özellikle küçük çocuklarda dönemler, yıllar içinde, özellikle üç, beş yıl içinde madde kullanımının şekli değişmekte, ilerleyen slaytlarda bahsedeceğim.

Şimdi, "Sadece güzel şeylerden değil, sorunlardan da bahsedin." dediniz. İlk sorundan bahsedeyim: Dikkat ettiyseniz, burası Oya Bahadır Yüksel Psikiyatri Kliniği olarak geçiyor ama biz bir rehabilitasyon merkeziz. Girişe rehabilitasyon merkezi yazamıyoruz çünkü buna mevzuat izin vermiyor. Mevzuat diyor ki: "Rehabilitasyonu sadece Yeşilay ve Sağlık Bakanlığı yapabilir." Bizim yerel yönetim olarak rehabilitasyon yapma yetkimiz aslında yok dolayısıyla psikiyatri kliniği olarak geçiyoruz. Diğer yerel yönetimlerden en büyük farkımız bizim...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Hiç kimse bu alana girmiyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Girmeyeyim mi?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Yok, yok, hiç kimse bu alana girmiyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, diğer yerel yönetimler girmiyor çünkü bizim psikiyatri kliniği ismini verebileceğimiz bir hastanemizin olması lazım, bir hastaneye bağlıyız biz. Yerel yönetim olarak Oya Bahadırın bağlı olduğu İnyet Topçuoğlu Hastanemiz var.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sağlık Bakanlığına bağlı yani.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Hayır, yerel yönetime bağlı.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ KLİNİĞİ DİREKTÖRÜ GÜRKAN BERKCAN - Tabii, tabii, Sağlık Bakanlığının idaresinde yani ruhsatı Sağlık Bakanlığından alıyoruz.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Ama belediyeye ait.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Biz o hastanenin psikiyatri kliniği olarak görünüyoruz. Eğer bir hastanemiz yoksa bir psikiyatri kliniği de açamazsınız burada dolayısıyla bizim böyle bir avantajımız var. Burası 2008 yılında kurulduğu zaman gençlik merkezi olarak kuruluyor hastane olmadan, hastane olur olmaz da hastaneye bağlanıyor.

Yine, söylemek isterim, ikinci bir problem: Psikiyatri kliniği olarak bizden istenilen şey bir hastayı en fazla yirmi sekiz gün yatırmamız ama biz altı ay... Sohbet ederseniz aşağıdaki çocuklardan bazıları bir yıl, bazıları iki yıldır burada yatıyorlar.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Yarı yol evleri var.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Yarı yol evinde dört yıldır yatan çocuğumuz var. Bu çocukların hiç birisinin masrafları SUT karşılığında ödenmiyor çünkü SUT'ta -Türkiye'deki en önemli problemlerden biri de bu rehabilitasyonun karşılığı yok, Sağlık Uygulama Tebliği'nde. Sadece, sağlık çalışanlarıyla ilgili, çocuklara verdiğimiz ilaçlar, günlük yatak parası gibi şeyler SUT'tan karşılanıyor ama burada sağlık çalışanları dışında çok büyük bir ekip var. Mozaik hocası, resim hocası, atölye hocası, takı hocası, din hocası, spor hocası, müzik hocası, bilgisayar hocası... Bu hocaların hepsi -burada yeri gelmişken Sayın Bakanım da çok teşekkür etmek istiyorum- belediyenin bütçesinden, belediyenin inisiyatifiyle karşılanıyor. Normalde yapılan hizmet tamamen SUT'ta karşılığı olmayan bir hizmet, her ay SUT'tan alınan...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sadece yirmi sekiz gün mü karşılıyor?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, yirmi sekiz günden sonrasını Sağlık Bakanlığı, SGK...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yatsa da karşılamıyor mu?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - "Uzatılmış yatış" olarak geçiriliyor ve üçte 2 oranında ödemeyi azaltıyor. Şimdi, bu yatış da sadece yemekler, bildiğiniz gibi yatak ücreti ama verilen diğer rehabilitasyon hizmetlerinin karşılığı yok bu da en önemli 2'nci problem.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yirmi sekiz günde onu veriyor mu, o rehabilitasyonu?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Hayır, onlar da yok.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yirmi sekiz günde de yok?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Tabii, sadece AMATEM'lerde, ÇEMATEM'lerde yapılan şey, yatışlar, detoks programı çünkü...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - O zaman formül şu değil mi: Yani belediyelerin de rehabilitasyon merkezi açabilmesi Yeşilay ve Sağlık Bakanlığı gibi.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, aynen ve SUT'ta karşılığının olması...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Şöyle bir şey: Rehabilitasyon merkezinin bazı standartlarının olması gerekiyor; Yeşilayın böyle bir akredite modeli var. Belki o standartları tanımlayıp ona göre şey yapmak lazım, değil mi Sayın Bakanım?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Parayı öderlerse onu çözeriz de ama diyor ki: "Yapamaz..."

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Hayır, hayır. "Bu şartları haiz yerler olabilir." şeklinde bir şey olabilir. Önü açılabilir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Önü açılabilir ama standartlarla desteklenebilir.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - "Yeşilay" dediğimiz ne ki zaten belediyeden daha güçlü bir teşkilat.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, maalesef, Türkiye'de öyle. Türkiye'de rehabilitasyon Yeşilay bağlamı yani çok büyük bir çatı altında, hep Yeşilay altında.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Yasa gereği oraya gereği, yönetmelik...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Şimdi, Yeşilay bir rehabilitasyon modeli geliştirdi Sayın Vekilim. Burada...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Beş yıl oldu, Mücahit Bey başındaydı.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Bu durumda yani şeye...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Yönetmelikte çok söyledik, biz de yararlanalım diye...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - "Virgül belediye" yazacak oraya.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - İşte ancak o modeli hani böyle bilimsel temelli olarak akredite...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - O modeli de bizden aldılar.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tamam ama o olsa bile şu anda olmuyor yani.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Tabii, tabii, mevzuat yani yönetmelik gereği sadece Sağlık Bakanlığı ve Yeşilay yapabiliyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ama belli akreditasyon sağlandıktan sonra yerel yönetimlere de sağlanmasının önünün açılmasını biz konuşabiliriz yasal olarak.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - İşte vermiyor. Evet.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Devam edelim.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Merkezimizin bilimsel içeriğinden bahsetmek istiyorum. Önünüzde kitaplar var, 605 sayfalık bir kitap var. Bu kitap nasıl yazıldı ondan bahsedeceğim. Bu kurum 2008 yılında

kurulduğu zaman Hüsnü Özyeğin Vakfı tarafından içeriğinin oluşturulması için Yale Üniversitesinden Profesör Doktor David Powell ve arkadaşları davet ediliyor. İki yıl teorik eğitim, son iki yıl da burada çalışan personele süpervizyon verilmesi, kameralarla hasta görüşmelerinin izlenmesi şeklinde iki yıl da pratik eğitim yapılıyor. Toplam dört yıl bu 8 kişilik ekibin her ay bir hafta olmak şartıyla Amerika'dan buraya ulaşmaları sağlanıyor, tercümanları sağlanıyor, ödemeleri yapılıyor ve o dört yılda verilen eğitimler ondan sonra gelecek çalışanlara aktarılsın diye "Manuel" adını verdiğimiz 605 sayfalık kitabımızı oluşturduk biz. Bu kitap kurumda işe başlayacak güvenlik, temizlikçi, doktor, psikolog fark etmez, herkes bu kitabı açar...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bunu da belediye karşılıyor değil mi, bu geliş gidişleri?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Bu zamana kadar Özyeğin Vakfı finanse ediyordu, 2008 yılından 2012 yılına kadar dört yıldır bu hocaların gelmesini, eğitim vermesini finanse ediyorlar.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Belediye ile üniversite mi bir protokol imzalıyorsunuz?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Hayır, belediyemiz...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Daha o zaman yok öyle mi?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - O zaman hastane bağlantısıyla ilgili bir şey...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Bu kitap, dediğimiz gibi, bizim bilimsel rehberimiz, herkes bu kitaba uymak zorunda. Tabii ki o dönem 2008'de Türkiye'nin en büyük problemleri bağımlılık olarak bali ve tiner bağımlılığıydı. Yıllar içinde bunlar esrara, sonra eroine, sonra metamfetamine, maalesef son iki yıldır da jamaika, bonzai, uç ve çocukların "A-M" dedikleri idrarda yakalanmayan sentetik kannabinoide dönüştü, onlardan da bahsedeceğim.

Tabii, diğer bir kitap var önünüzde. O kitabı da biz 2024 yılında çıkardık, Antep'in bir röntgenini çekelim dedik, ne oluyor, ne bitiyor. "Gaziantep'te Madde Bağımlılığının Psikososyal Analiz ve Sonuçları" adı altında çok kıymetli, yol gösterecek bir kitap çıkardık üniversiteyle birlikte.

Merkezimizin hizmetlerinden bahsedeyim. Rehabilitasyon merkezi olarak bağımlılık danışma hizmeti, tedavi, detoksifikasyon, idame ve komorbid durumlar tedavisi, tıbbi rehabilitasyon, sosyal rehabilitasyon yapıyoruz.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Devletin sorunu şu anda; biz ikisini aynı anda yapıyoruz ve Sağlık Bakanlığı AMATEM'in tıbbi rehabilitasyon yaptığını söylüyor; yapamıyor, Aile Bakanlığında sosyal rehabilitasyon sergilenmiyor, ikisinin arasında bağlantı da yok, sistem çalışmıyor. Biz bu fikri beraber gönüllü çalıştırıyoruz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Şu ergenlerin yüzde 80'ini derken uyuşturucu kullanımını mı diyorsunuz?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, kesinlikle.

Şimdi, bizim burada diğer rehabilitasyon merkezlerinden farklı yaptığımız şeyler var: en önemlisi sokak çalışmaları çünkü bize gelen her 30 hastadan 24'ünü, 25'ini biz kendimiz getiriyoruz araçlarla, 4-5'ini de bilgisayardan, internetten, billboardlardan, başka il dışından burada iyileşen hasta yakınlarından öğreniyorlar ve onlar kendileri geliyorlar. Ergen kolay kolay tedavi istemiyor. Bir çocuğun maddeye başlayıp ailesinin ilk fark etmesi ve tedaviye gelme ortalaması üç yıl. Bir çocuk maddeye başladıktan ortalama üç yıl sonra aile bunun farkına varabiliyor ve tedaviye gelmesine de bir iki yıl daha...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Aile hekimlerine çocukların şunlarına şunlarına dikkat edin diye...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Sokak çalışmalarını mobil ekibimiz yapıyor, onlardan detaylı bahsedeceğim. Yarı yol evimizden de bahsedeceğim, farklı yaptığımız şeylerden.

Tedavi 3'e geliniz, yine manuel kitabında olan bilimsel olarak kanıtlanmış yöntemler. Siyah puntolarla yazdıklarına dikkat çekmek istiyorum sadece, diğerleri her rehabilitasyon merkezinde karşınıza çıkacaktır. Grup terapilerinde "Seeking Safety" modeli var. Bu model ilk çıktığında Amerika'daki suçlu kızları nasıl rehabilite edebiliriz diye çıkmış bir modeldir. Bunu David Powell ve ekibi Türkiye'deki ergenlerin kültürel, işte, bizim inançlarımız farklı, bizim suça gidiş yollarımız farklı ve suç işleme paradigmalarımız farklı, onları inceleyerek "Seeking Safety" modelini...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Küresel modeli alıp yerelleştirdik.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, küresel modeli yerelleştirerek bunun üzerine grup terapi yöntemleri belirlendi, o çok önemli bizde farklı yapılan. Diğer ikisi bizim belediye olarak güçlülüğümüz ve sosyal belediyeciliğe dikkat etmemiz nedeniyle biz bir ailenin evine gideriz, inceleriz, çocuk tedaviye gelsin ya da gelmesin, kabul etsin ya da inkâr etsin fark etmez, o ailenin bütün ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyoruz ki aileye şunu hissettiriyoruz: "Bu kişiler bana yardım edecek." Önce aileyi ele alıyoruz çünkü aile tedavinin olmazsa olmazı.

Diğeri, 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığıyla hastane sınıfı için protokol imzalandı. Neden? Çünkü biz çocukları altı ay, bir yıl yatırıyoruz, hepsi okul çocuğu, okula gidemeyecekler. Burada karnesiz kalmasınlar diye aşağıda Millî Eğitim Bakanlığında gelen öğretmenlerimiz var, sınıfımız var. Karnelerini alabilsinler. İşte, ailenin benim çocuğum orada yatarken okuldan geri kalacak telaşı olmasın istedik.

İkincisi, bütün çocuklarda zorunlu, açık öğretim programlarına kaydını yaptırıyoruz ki bugün de aşağıdaki çocuklarımızdan 5'i -sınav var, açık öğretim sınavı- sınav gittiler.

Diğeri, iş, uğraş terapilerinden bahsettim hocalarımızdan. En önemlisi tedavisinin 4'üncü ayını bitiren -altı aylık tedavi, 4'üncü ayından sonra- uygun olan çocukların hepsine İŞKUR, GASMEK ve MEKSA'yla olan iş birlikleriyle meslek kurslarına

kaydettiriyoruz, sosyal hayata entegre etmeye başlıyoruz. Diğer tüm dünyada etkinliği kabul edilen 12 Basamak Programı'nı bütün çocuklara yatışlarından çıkışlarına kadar -her basamakta basamak hocalarımız var eğitim almış, yine kitaptaki eğitimler 12 basamağın çok kıymetli olduğunu söylüyor- 12 basamağın hepsini yazmalarına yardım ediyoruz ve hepsini Türkiye'deki Adsız Narkotikler grubuna üye yapıyoruz. Bunlar Zoom üzerinden on-line görüşmeler yapıyorlar. Antep'teki bağımlılar oturup... Kendi yerleri var, tabii, NA'lar (Adsız Narkotikler) oldukları için bizlerin girmesine izin vermiyorlar, kapalı grupları var. Bağımlı çocuklarımızı biz araçla götürüyoruz ekip olarak, görevli dışarıda bekliyor, bunlar giriyorlar, diğer bağımlılarla toplantılarını yapıyorlar.

Bence çok kıymetli bir diğer şey, takip sürecini biz düzenli yapıyoruz. Bir çocuk 17 yaşında ya da 18 yaşında bizden taburcu oldu, "Biz bu çocuğu iyileştirdik, artık yeni çocuklara bakalım." demiyoruz. 24 yaşına kadar bu çocuk ne yapıyor, takip ediyoruz. Mesela bir çocuk bir ay boyunca hiç gelmedi, gelmesi lazım; önce telefon açıyoruz, telefonda da dönüş olmazsa ekip evine gidiyor. Diyor ki: "Sen iyiydin, neden gelmiyorsun?" "İşte, şehir dışındaydım, gelemedim." ya da "İçimden gelmedi." ya da "Hastaydım." Sebebini öğrenmek istiyoruz, niye gelmiyor? Çünkü biz biliyoruz ki bu hastalık doğası relapstır. Bir hastayı ne kadar iyileştirseniz iyileştirin ömür boyu hastadır çünkü bu kronik beyin hastalığıdır ve tekrardan başlayabilir. O yüzden "24 yaşına kadar yasal hakkımız var." diyerek takip ediyoruz.

Mobil ekipten bahsetmiştim, ne kadar kıymetli olduğundan çünkü ergen hastalarımızın yüzde 80'ini biz buluyorduk. 2 ekibimiz var, 2 büyük merkez ilçemizde Şahinbey ve Şehitkâmil'de bu ekipler, sosyal hizmet uzmanları, şoför arkadaşlar, zaman zaman bizden arkadaşlar eşlik edip 7/24 mahalleleri araçlarla dolaşıyoruz. Meskûn alanlar, parklar, mezarlıklar, karanlık yerlere bu ekip... Tabii, bu ekibin başına çok olaylar da geldi, çok deneyimli bir ekip. Çocuklara nasıl yaklaşacaklar, nasıl onları korkutmadan... "Biz emniyet mensubu değiliz, sağlık çalışıyoruz." diyerek, küçük hediyeler vererek onlarla kaynaşip arkadaş oluyorlar. İçlerinden bir kişiyi bile hastaneye gelmeye -tedaviye değil, "Sadece gel, kurumu bir gör." diyoruz- ikna edersek sabah 9'da ailesiyle irtibata geçip o çocuğu evinden alıyoruz, kuruma getiriyoruz, yemek yiyoruz birlikte, muayenesini yapıyoruz. Bu çocuklarda hepatit, HIV gibi ortak kullanım şeylerinden doğan hastalıklar... Çünkü şöyle bir gücümüz var: Hastanemiz var, dahiliye doktorlarımız var, cerrahi doktorlarımız var. Onları gerekirse konsülte ediyoruz, kanlarına bakıyoruz, karaciğerlerine bakıyoruz ki son beş yılda ateş/buz (metamfetamin) nedeniyle birçok çocuğumuzun karaciğer problemini ilerlemeden durdurduk. Bu çocuklar bu ilgiyi görünce tedaviyi zaten... "Beni de tedavi etseniz mi acaba?" diyor 3'üncü, 4'üncü gün işte. "Nasıl yatabilirim?" demeye başlıyor. Biz yatışı cazip hâle getiriyoruz çünkü yatışlarımız ve çıkışlarımız gönüllülük esasına dayalı. Bir çocuk çıkmak isterse ikna ekibi sadece ikna etmeye çalışır, edemezse çıkarırız. Çocukların burada "Kapalıyız, cezaevindeyiz." algısını yaşamamaları gerekiyor. Şu an yatan çocuklarımızdan zaten 11'i cezaevi öyküsü olan çocuk.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bir şey sorabilir miyim?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Buyurun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Şimdi, çocuk gönüllü olarak ayrılabilir mi ikna ekibiyle görüştüğten sonra. Peki, çocuk olduğundan dolayı siz ilgili bakanlıklara bir yönlendirme yapıyor musunuz?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Biz bütün çocuklarımızı yatırırken vasisi kimse sadece onunla muhatap oluyoruz. Vasisi olmadan bir çocuğu yatırmıyoruz. Eğer vasisi olmadan çocuk yatırırız bu çok büyük bir sorumluluk. Anne-baba yoksa bile babaanne, anneanne mutlaka bulunmalı.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Ama Vekilimin şöyle haklılık payı var: Mesela, çocuk gönüllüyle çıkmak istedi ya, Aile Bakanlığını bilgilendirmek gerekiyordu diyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yani devlet mekanizmaları siz takibi bıraksanız dahi o çocuk sonuçta bu geçmişe sahip olması sebebiyle Bakanlıkları harekete geçirecek bir kombinasyon var mı?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Gönüllü çıkma yanlış anlaşılabilir. Gönüllü çıkma sistemden çıkma değil. Sistem çıkamaz, biz takip edeceğiz, yatıştan gönüllü çıkma... Mesela, şunu diyoruz: "Yatıştan çıkabilirsin ama bugün salı, taburcu olmak istiyorsun ısrarla. Peki, perşembe günü yine evine gelip seni alacağız, ayaktan tedaviye devam edeceğiz, tamam mı?" "Tabii ki hocam." diyor. Yani yatışa adapte olamıyor bazı çocuklar.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bunu kabul etmeyen çocuklar oluyor mu?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Bunu kabul etmeyen çocuk olmuyor yani "Benimle artık uğraşmayın, beni bırakın." çocuğu şu ana kadar -açıkçası ben altı yıldır buradayım- karşıma çıkmadı.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Anladım, teşekkür ediyorum.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Vekilim, çok enteresan, diyor ki: "Bana değer veriyorlar ve beni dinliyorlar."

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, evet.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Temas etmek, temas etmek...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yoksa derler.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Diyor ki: "Bunlar beni dinliyor, bana değer veriyor..." İki tane şey var orada.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sizi cazip kılan şey bu o zaman, değil mi?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Temas etmek, dinlemek, ilgilenmek, başka...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - "Biz senin tedavi olmanı istiyoruz." diyen kişi olmuyoruz, motivasyonel terapi tekniklerini bütün arkadaşlar çok iyi biliyor. Biz bunu hastaya söyletiyoruz. "Ya, beni tedavi eder misiniz?"i biz ona söyletiyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Anladım.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Yatılı tedavimiz altı ay. Burada sembolik takımlar var, amacımız bu takımlar birbirleriyle temas etmesin. Akut takım ayrı, primer dönem ayrı, uzatılmış dönem ayrı. Her üç takımın da amacı ayrıdır. İlk takımın amacı sadece hastalığı kabul etsin, "Ben hastayım." diyebilsin ve detoks olsun; başka bir beklentimiz yok. İkinci dönem, kendi karakter kusurlarını bilsin, "Niye hayır diyemiyorum?" ve ek psikiyatrik hastalıkların tedavisi, genellikle psikoza yatkınlık başlıyor, sosyal fobi başlıyor, depresyon başlıyor; bunları tedavi ediyoruz. Üçüncü ayını bitiren çocuklarımızın da artık yavaş yavaş uzatılmış dönem, meslek, ev ziyaretleri ve topluma entegrasyon dönemi. Amacımız, ayrı tutmamızın sebebi, akutun 1'inci haftasındaki çocuğun kafası çok karışık oluyor, o çocuğu tedavisinde 5'inci ayında olan çocukla temas ettirmiyoruz çünkü gelip o çocuğu "Hadi, gel dışarda kullanalım. Benim, işte, şurada zulam var, burada ne işin var beş aydır yatıyorsun?" diyebiliyor, çocuklar bunu çok seviyorlar, diğerini aşağıya çekmeyi. Biz aşağıya çekmesin diye bu çocukları -bu kurum içinde küçük bir kurum daha var diyelim, akut kurumu- oradan dışarıya güvendiğimiz çocuğu çıkarıyoruz. Güvenmezsek primer takıma diyoruz ki: "Sen geçemezsin." Geçirmiyoruz, taburcu ediyoruz, "Seni detoks ettik; bu, sana yeter." diyoruz. "Çünkü sen primer dönemi bozacaksın." diyoruz çünkü buradaki iyileşmenin en önemli ayağı olumlu aktarma.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - O zaman "case by case" ilerliyorsunuz. Kişiye ve çocuğa göre...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, her kişi yattık sonra 3 defa ya da 2 defa tedavi planı yapılır ve bütün ekip buna iştirak eder.

Altı aylık tedavi bittikten sonra, bu yarı yol gibi bir merkezde işte, eve gidip, işe gidip daha kolay gelsin diye; burası biraz şehrin dışında. Eğer altı aylık tedavi gören çocuk evine gitmek istemez ya da bir de evde kullanan bir kardeşi bulunuyorsa -ki hepsinin ailesini biliyoruz, en az 2-3 defa sosyal hizmet uzmanımız ziyaret eder- madde kullanan bir birey varsa-, cinsel veya fiziksel şiddet varsa o çocuğu yarı yol evine yerleştiriyoruz. Yarı yol evinde kalma şartı da o çocuk mutlaka çalışıyor ya da okuyor olacak çünkü yarı yol evi sabah sekizde kapanır, herkes gider, akşam beşte açılır, beşten sonra çocuklar, mesaiden çıkan gelir, okuldan çıkan gelir. Çocuk hafta sonu ne yapıyor? Eğer çocuğun eviyle ilgili problem hâlâ devam ediyorsa, biz ekip olarak çözemediysek -aile terapilerimiz de var- o çocuğu hafta sonu kuruma çekiyoruz. "Kuruma gel, bizimle kal. Pazartesi seni biz işine bırakalım." diyoruz çünkü hafta sonu da bizim programımız aktif devam eder. Sembolik bir kira öderler, kendi işlerini kendileri yaparlar, geç gelmeleri yasaktır.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Burada amaç para ödemek değil, sorumluluğu bilmek galiba? Hepsini vermiyor yani 5 lira, 10 lira, 100 lira...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Mesleki eğitim programımız çok kıymetli çünkü işe düzenli gidip gelen, hayatında sabah yedide kalkıp akşam altıda evine gelen kişilerin sağlıklı kalması çok daha kolay; bu çocuklara bunu vermek, hissettirmek adına... Başarılı olsunlar olmasınlar ama en azından işine gidebilsinler adına İŞKUR'la, MEKSA'yla ve GASMEK'le birlikte hareket ediyoruz ama... 2015 yılında maalesef şöyle bir karar aldı İŞKUR, o bizi yoruyor, onu da söyleyeyim: "Siz bana istihdam garantisi vermezseniz ben size kurs açmam." dedi. Bizim istihdam garantisi vermemiz mümkün değil çünkü bizim amacımız bir kere çocuğun bir şeyi başardığını görebilmesi. Ya, sen kursu aç, bu çocuğu işe yerleştirmesek bile bir kursa gittiğini, bir iş dalını öğrendiğini, başarılı olduğunu gör...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Bu bile rehabilite ediyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, biz beyni rehabilite ediyoruz, biz beyni yeniden programlıyoruz yani hayatında hiç bakırcılık, sedefçilik, marangozluk, kaynakçılık -en çok gönderdiğimiz meslekler- bunları yapmayan, bilmeyen çocuğa bunları öğrettiğimiz zaman çocuk şunu diyor: "Ya, ben bir şey yapabiliyorum, ben bir şey öğrenebiliyorum."

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - O zaman buna özel bir program kurulamaz mı İŞKUR'un eliyle?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Kurulamadı. İŞKUR "İstihdam garantisi vermezseniz ben size kurs açmam." dedi ve kurs açmıyor, GASMEK...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Şöyle bir şey var: Ben oranın üst kurul üyesiyim, İŞKUR'un üst kurul üyesiyim. Ben bir ara Sayın Bakan size şikâyet ettim, siz duymadınız(!) Annem "Benden önce ölsün, kim bakar?" deyince Fatma Şahin de "Yönetim gözle, elle değildir, ben bunu başkan yaptım." dedi, buraya Daire Başkanı olarak getirdi. Ben aynı zamanda Türkiye Sakatlar Konfederasyonu Başkanım.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Çok memnun olduk.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Bakan Hanıma ben Ankara'da dile getirdim; "Sayın Bakan, hangisini bırakayım." dedim. "Hiçbirini bırakma, az uyu." dedi, öyle dedi. Şimdi, onu da şu nedenle İŞKUR koydu aslında: Bu kursu verenler istihdam etsin diye. Bunu Sayın Bakan ile 2 bakan görüşürse çözer, Fatma Şahin ile ilgili bakan görüşürse çözer diye düşünüyoruz; bunu da birlikte çözeriz inşallah.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Hastane sınıfımızdan bahsettim, 2019 yılı itibarıyla açıköğretim programlarımız da zorunlu, devam ediyor. Tripodun 3'üncü ayağı; hastanın kendi motivasyonu, ekibin ilgisi ve tabii ki ailenin etkisi.

Şimdi, bizde şöyle bir kural var: Yatırdığımız hastanın ailesi, annesi veya babası ya da anneannesi "Ben sizin eğitimlerinize katılmayacağım." derse biz de ona şunu diyoruz: "O zaman hastamızı sana teslim edeceğiz." Ve hepsi bunun sebebinin sordular. Çünkü bağımlılık bir aile hastalığı, bağımlı bir çocuğun annesinin mutlu olması mümkün değil. Biz, bu ailelerin depresyonu, kaygısını da tedavi etmek için yönlendiriyoruz kendi hastanemize ikinci bir psikiyatri uzmanımıza. Her pazar seçilen aileler buraya gelir, buradaki ailelerle ilgili ekibimiz eğitimlerini verir. NARANON gruplarına kayıtlarının yapılması bağımlı ailelerin, tüm Türkiye'de aktif çalışıyorlar, kayıtları yapılır. Bu kişiler bu zorunluluğu görünce "Demek ki benim de bu kadar payım büyük bu çocuk için." dedirtiriz ve düzenli bir şekilde getiririz, bu da başarımızın en önemli sebeplerinden biri olarak söyleyebilirim.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ

- Ben size bir soru sorayım o zaman.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Buyurun.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ

- Yaklaşık 1.700 kadar arındırdınız, doğru mu? 4.500'den 1.700'ü mü arındı?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, başarı oranımız yüzde 42, birazdan değineceğim ona.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Galiba YEŞİLAY'ların, AMATEM'lerin yüzde 3.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, tüm Türkiye'de, tüm dünyada yüzde 5'in altında, hatta yüzde 2'lere, 3'lere düştü bu oran.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bu, olağanüstü bir şey o zaman.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Bu olağanüstü şeyin sebebinin anlatmaya devam edeceğim.

Teşekkür ederim.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - YEŞİLAY'ın yüzde 3 olduğunu biliyorum da...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ KLİNİĞİ DİREKTÖRÜ GÜRKAN BERKCAN - Hocam, istihdamla ilgili, istihdam edilmedeki zorlukla ilgili kısımda söyleyecekleriniz vardı.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ama başarı kriteri ne? Remisyon süresini ne kadar baz alıyorsunuz, altı ay mı?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, altı ay ve bir yıl içinde. Ondan sonra tekrardan dönen hastalarımız oluyor, onlar tabii ki uzun soluklu baktığımız zaman...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Zaten binde 3'ü altı aya göre belirlenmiş.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet.

Ondan da bahsedeyim Gürkan, iyi hatırlattın.

Dün şöyle bir şey konuşuldu toplantıda Aile ve Sosyal sunum yaptığında: Suça sürüklenen çocukların istihdam edilemediğiyle ilgili... Şimdi, biz psikiyatri ekibi olarak ne yapılabiliyor, ne yapılıyor Avrupa'da, Amerika'da diye baktık açıkçası yani suçlu çocuğu niye kimse istihdam etmiyor ve yapan ülkeler bunu nasıl yapıyor diye. Şimdi, 3 tane şey karşımıza çıktı suçlu çocukların istihdamıyla ilgili. Bir, korumalı istihdam yöntemi uyguluyorlar. Bu nasıl? Çocuğu kontrollü bir şekilde işe başlatıyorlar, onun öncesinde bir başarı görmek istiyorlar.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Devlet destekliyor onu.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - MEKSA, İŞKUR ya da GASMEK, fark etmez; burada çocuk kursta başarı gösterdi, düzenli gelip gitti, suçu olsa bile bu çocuklara bir şans verilmeli.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Önden bir kurs olsa çocuğun istidadını açıyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet. Bakıyorlar; davranış bozukluğu devam ediyor mu, dürtü kontrolü var mı, sabah yine kursa gelip akşam gitti mi, kursta ustasıyla, kalfasıyla tartıştı mı, bunların hepsi denetleniyor, bakılıyor. Başarılı olursa...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Kurs dediğimiz staj gibi bir şey herhâlde.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, staj, meslek edindirme. Ondan sonra kontrollü bir şekilde işe alınmalı.

Bakın, ikinci bir şey, işverene cazip teşvik mekanizmalarını devreye koyuyorlar. Suça sürüklenmiş çocuğu işe alan işverenlere cazip teşvikler öngörülüyor. Üçüncüsü, ABD'de birçok eyalette uygulandığını gördük, bir de Avrupa'da bu uygulanıyor: Sabıka kaydının silinmesi. Ama nasıl? Suç işlemediği iki yıl istiyorlar. İki yıl hiçbir suça karışmadı ve bu dönemde sosyal hizmet uzmanı gidiyor, bu çocuğun ailesiyle, komşularıyla görüşüyor, yerinde görüyor. Suç işlemiyor ama sokakta mı kalıyor, eve düzenli geliyor mu, evde ev işlerine yardım ediyor mu, aileyle problem var mı? Eğer bunlar yoksa, suç işlemediği iki yıl olursa suç kaydını siliyor ABD'nin bazı eyaletleri. Çünkü herkes sabıka kaydı istenildiğinde eleniyorlar. Bu elenmenin önüne geçmek adına da iki yıl suçsuzluk dönemi var.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Aslında bu suç kaydını silmek için bu güzel bir şey, değil mi? Yani gidiyor, komşularıyla falan... Bizde hani...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Otorite etki ediyor... Kendi düzelse bile...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yani otomatik silmek de yanlış, sürekli onu bırakmak da yanlış; onun bir şeyinin olması lazım.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Bizde suça göre silme yılları var. Mesela, şu suçu işlediği zaman beş yıl kayıt kalıyor; bazıları on yıl, bazıları on beş yıl yani aslında bu kişinin...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Memur hakları gibi düşünün.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI ZEHRA ÜNAL - Adli sicil arşiv kayıtlarında çıkıyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Sayın vekillerim, şöyle bir... Birlikte çözer miyiz, bu konuyu Bakanım açıkladığı için söylüyorum. Bu insanları da kimse doğru düzgün işe almıyor. Aslında burada da korumalı sıfatına sokulabilir mi, dışlanmış anlamına gelir mi acaba?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Yani koruyarak işe mi alsınlar; muhatap korkuyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Korumalı şey şu demektir efendim, devlet destekli... Mesela, devlet giderini karşılıyor, maaşını ödüyor, sonra özel sektör devam ediyor. Çünkü bu nerede çıktı? Bu şöyle çıktı; zihinseller ve ruhsallar için var, acaba bu da buna sokulabilir mi? Yani koruma şeyleri zihinsel ve ruhsallar için geçerlidir, kimse onları kolay kolay işe almadığı için.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Devam edelim.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Şimdi, şunu göstermek istedik: Her dört beş yılda bir piyasada hangi madde varsa çocuklar ona göre yönlendiriliyor. Sokaklarda 2008-2010 arasında esrar ve bali veya çakmak gazı gibi uçucu maddeler... Sonra, 2019'a kadar esrar yine yoğunlukta, eroin artıyor; 2019'da hepsi siliniyor. Bizim 2019'dan 2024'e kadar gelen hastalarımız ateş/buz dedikleri şeyden... 100 hastanın 93'ünde sadece ateş/buz kullanımı. Ateş/buz dediklerinin kendisi buza benziyor; beyaz, buz parçalarına benziyor. Bunu yakıyorlar, çıkan havayı "inhale" ediyorlar ve bu akıl hastalığı, diş hastalığı, cilt hastalığı, karaciğer hastalığı... Dişleri mahvediyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Tedavisi etki evrelerinden çok daha zor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Ve en kötüsü, bizler suç oranlarını artırımının sebebini psikoz yapmasına bağlıyoruz, çocukları ya psikoz yapıyor ya da "prepsikoz" dediğimiz psikoz öncesi yani her şeyi göze alabilecek; işte, hırsızlık, adam yaralama, gasp, suç örgütlerine üye olma... Şu an çocuklarımızın dosyası en çok tabii ki madde kullanmak...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bu sadece tedavi edilerek de yapılacak bir şey değil, önlemek gerektiğini söylüyoruz o zaman.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, kesinlikle.

2024'ten sonra, şu iki yıldır da metamfetamin, böyle bıçak gibi kesildi, yerine çocukların sokakta A-M, uç ve bonzai dedikleri sentetik kannabinoide döndü. Şu an, gelen hastalarımızda yüzde 86'sı sentetik kannabinoid. Bunun korkunç tarafı bence hani metamfetaminle aynı zararı veriyor ama sentetik kannabinoid idrarda yakalanmıyor. Sentetik kannabinoid idrarda yakalanmadığı için testlerimizde "Temizim hocam, bir şey kullanmıyorum." diyen çocukların çoğunluğu sentetik kannabinoid kullandığını biliyoruz. Bizim ekip profesyonel...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Nasıl tespit ediyorsunuz?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Biz bakışlarından, konuşmasından, hâl ve hareketlerinden, tiklerinden.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Başka bir tahlilde, tetkikte, kanda falan var mı?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Kesinlikle çıkmıyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Kanda mı var?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Kanda bakmıyoruz. Saçta, kanda bakmıyoruz. Bunlar adli vakalar olursa bakılır.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bakılsa çıkar ama değil mi?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Bir çocuğa iğne yapmak için de çok ciddi prosedürler var yani kanda bakmıyoruz, idrarda bakıyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ama bakılsa çıkıyor yani değil mi? Onu soruyorum.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet, tabii ki, kanda bakılsa çıkar ama idrarda çıkmıyor. Çünkü sebebi şu: Bunlar laboratuvarında, atıyorum A laboratuvarında bir şey üretiliyorlar, bunu sıkıyorlar, çocukların ot gibi, nane gibi genelde ot gibi şeylere sıkıyorlar. Şimdi, o laboratuvar basılıyor, başka bir laboratuvar çıkıyor, oradan içine başka bir uyarıcı bir şey...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bu bir merkezden yönetildiğini de göstermiyor mu yani esrardan başka bir şey, oradan başka bir şeye. Demek ki...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Bu tamamen Emniyetin bence dikkatini çekecek bir istatistik çünkü bu sokaklarda neyin satıldığıyla alakalı. Bir çocuk metamfetamini... Ergenlerde şöyle bir şey var: Çocuk karşısına ne karşarsa onu kullanıyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - İşte karşısına çıkaran şey çok önemli.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O da onu diyor yani esrar değil de metamfetamini bu sefer piyasaya sürüyorlar.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Kesinlikle.

Çünkü daha kötü olduğu için, daha hızlı bağımlılık yaptığı için, çocuklar çok daha kolay çete üyeliğine katılabildiği için.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Baksanıza daha kolay...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - En çok hangi yaş aralığı var Hocam burada?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Burada yaş sınırimiz 24 yaş altı ama ortalama 17-18 yaş.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Ergenlik dönemi.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - 16, 17, 18, daha çok 17 diyebiliriz.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Devam edelim.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Biz önleyici olarak ne yapabiliriz diye düşündük. Şimdi, olay ciddi, bağımlılık çok zor tedavi edilen bir şey. Bir çocuğun suça karıştıktan sonra cezaevine girmesinin maliyetine bakılmış, bir de -2021'de ABD'de yapılan bir çalışma- tedavi edildiği zamanki maliyetine bakılmış; sekizde 1 çıkmış. Yani bir çocuk 8 kat fazla zarar veriyor eğer tedavi edilmezse verdiği zararı topluma. Cezaevindeki bakımı, artı kendi kişisel olarak işten, güçten muaf olduğu için, malulen bildiğin çocuk daha büyümeden emekli oluyor, hiçbir işte çalışmıyor, 8 kat fazla gelmiş. Dolayısıyla "Bu çocuklar cezaeviyle tanışmadan, suça daha fazla bulaşmadan biz nasıl bir önlem alırız?" dedik, Cumhuriyet Başsavcısından randevu aldık, gittik, konuştuk ve biz ilk müracaat savcısıyla birlikte iş yapmak istedik, dedik ki: Madde bulundurma, gasp, yaralama, hırsızlık, hangi suçtan olursa olsun bir çocuk ilk müracaat savcısına geldiği zaman biz orada haftanın beş günü adliye açıkken bir arkadaşımızı orada bulundurduk. Sabah sekizde işe gider gibi gidiyor adliyede, ilk müracaat savcısının orada oturuyor, çocuk içeride ifadesini verdikten sonra ilk müracaat savcısı şunu diyor: "Bak, dışarıda birisi var, tedavi ekibinden, seni tedavi etmek istiyor, ister misin?" Çocuk tabii ki savcının yönlendirmesi bir otorite "Tabii ki isterim." diyor. Bizim arkadaşımız da ikna ediyor. Aileyle birlikte o çocuğu alıyor eve gitmeden, kuruma gidiyor. Kurumda bu çocuğa tanıtıyoruz kendimizi. "Ne yapıyoruz, niye seni getirdik, emniyet değiliz, rahat ol." diyoruz yani "Ne varsa anlatırsan sana yardımcı oluruz." diyoruz. Bu çocukları daha fazla ikinci, üçüncü dosyaları olmadan alıyoruz, tedaviyi başlatıyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - İşe yarıyor mu? İkinci, üçüncü dosya olmuyor değil mi?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Çok. Kesinlikle çok verim aldık.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bizim için önemli olan o.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet.

Sokaklardan çocuk bulmak yetmiyor, bu çocuklar en çok adliyede çünkü denetimi bir artırdığın zaman 3 kişi bir yerde oturuyorlar gece, polis geliyor, içlerinden sadece birisinin üzerinde bile madde bulsun, 3'üne de denetimli serbestlik dosyası açıyorlar hukuken, 3'ü de bu işin içine girmiş oluyor. Kimi öfkeyle "Madem benim bir dosyam var, kullanırım." da diyebiliyor yani çocuklar buna çok hazırlar ya da üçü de gerçekten zaten kullanıyorlar, birbirlerini de çok iyi biliyorlar.

Diğer bir iş birliğimiz, denetimli serbestlik takdir edersiniz. Denetimli serbestlikle birlikte ortak hareket ediyoruz. Bizde yatan çocukların imzasında onlar incelik gösteriyorlar ama maalesef, şimdilik kurumların müdahalelerine izin vermiyorlar; bunu da öneriler kısmında söyleyeceğim. Karşılıklı bilgi alışverişinde bulunuyoruz.

Diğer bir şey, Adana Suluca Cezaevinden bize bir telefon geldi. "Biz hem açık hem kapalı cezaevinde hastaları rehabilite etmek istiyoruz çünkü bakıyoruz suçlulara çoğu madde kullanıyor. E, bu kadar madde kullanan kişiyi de bir araya toplamışken cezaevinde rehabilite edelim; böyle bir düşüncemiz var." dediler. Biz de kendilerini davet ettik, kurumu gezdiler, bizimle vakit geçirdiler; biz hangi programı uyguluyoruz, nasıl uyguluyoruz, ne yapıyoruz; hepsine danışmanlık veriyoruz şu anda. Zaman zaman Klinik Direktörümüz Gürkan Bey'i arıyorlar, bazen beni arıyorlar. Kendilerini bu konuda tebrik etmek lazım çünkü gerçekten iyi bir hedef kitlesi cezaevi. Bu şekilde...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Adalet Bakanlığına bireysel değil de zorunlu yaptırmak lazım.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Evet, kesinlikle. Bu öneri olarak verilebilir.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ KLİNİĞİ DİREKTÖRÜ GÜRKAN BERKCAN - Şu an kapalıda rehabilite olmuş 160 mahkûm var, açıkta rehabilite olan mahkûmlar daha fazla, 400 civarı.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Buraya kadar pilot bölge olarak yapılıyor, daha sonra artıracaklar.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Burası iyi.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Çünkü bu bir model olabilir yani.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ KLİNİĞİ DİREKTÖRÜ GÜRKAN BERKCAN - Sayın Başkanım, aynı bizim programı yine manuel onlara da verdik.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Doğru da orası cezaevi ya hani, inceleyelim bunu.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Başarı oranı nasıl?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Şu an yeni başladılar diyebiliriz, altı aydır hizmet veriyorlar. Biz de merak ediyoruz, gelecek yıl belki biz de onları ziyaret ederiz, başarı oralarına bakarız.

Aile ve Sosyal Hizmetlerle birlikte iş yürütüyoruz. Dünkü toplantıda söylediler 32 hastayı bize yönlendirdiklerini.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Biz bütün lojistik ihtiyaçlarını gideriyoruz bütün devlet kurumlarının.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Eskiden ÇODEM diyorlardı, şimdi "İlkadım Evleri" diyorlar. Bunların yatılı hastaları var Aile ve Sosyalde. Çok problemliler çocuklar ve rotasyonla yatıyorlar. Antakya'dan, Mardin'den, Urfa'dan çocuklar burada yatıyorlar.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKAN VEKİLİ ZEHRA ÜNAL - Türkiye'nin her yerinden geliyorlar oraya.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Evet.

Bu çocukların sadece madde problemleri yok. Biz psikiyatrik olarak şunu dedik: Biz bakalım bu çocuklara. Niye biz bakalım? Çünkü bir hastaneye gittikleri zaman hangi doktor müsaitse o görüyor ve devamlılık olmuyor. Bu işlerde devamlılık çok kıymetli. Biz burada ekibiz, bize getirin, hem sıra beklemeyin hem geldiğinizde biz çocukları tanıyalım, edelim. Hani sadece madde bağımlılığını bilmiyoruz, depresyonla da müdahaleyi biliyoruz, intihara müdahaleyi biliyoruz, davranış bozukluğuna müdahaleyi biliyoruz. Bu çocukların tedavisini şu an biz yapıyoruz. Bunlara özel bir gün ayırdık diğer çocuklarla temas etmesinler diye. Çarşamba günleri gelirler, biz görürüz, ilaçlarını yazarız, sıra bekletmeyiz çünkü çok problemliler çocuklar, bizim çocuklarımızdan daha problemliler diyebiliriz, parçalanmış aile çocukları var, yıllardır ailesini görmemiş çocuklar var. Onlara özel bir ihtimam gösteriyoruz diyebilirim.

Tabii, bunların içinde bu ekibi görüp "Ya, ben de madde kullanıyordum ama söylemiyordum kimseye, beni de tedavi eder misiniz?" diyenler mutlaka çıkıyor. İyi bir bağ bütün çocuklarda işe yarıyor diyebilirim.

En son projemizi İpekyolu Kalkınma Ajansı'yla birlikte başlattık, Milli Eğitim Bakanlığı ve yine Valiliğimizin koordinasyonuyla yürütüyoruz. Buradaki amacımız da şu: Bir çocuk okula gitmiyorsa ya sokakta suça bulaşacak ya da maddeye bulaşacak, o zaman suça bulaşmadan, maddeye bulaşmadan müdahale edelim dedik. Hedef kitlemizi de devamsızlığı olan lise öğrencileri olarak seçtik. Burada devamsızlığı olan çocukların evlerine gidiliyor, bağımlılık riski varsa aile şüpheleniyorsa ailenin onayıyla, aile şüpheleniyorsa biz alıyoruz, idrarına bakıyoruz; eğer aile problemleri varsa fakirlik, geçim gibi Aile ve Sosyal Hizmet Müdürlüğü; sağlık sorunları varsa Sağlık Müdürlüğü; eğitimle ilgili sorunları varsa Milli Eğitim Müdürlüğü çözüme kavuşturuyor. Bunu da önleyici hizmet olarak başlattık. Yani problem önemli değil, sadece devamsızlığa baktık, devamsızlığı devam eden çocuğun evine ziyarete gidiyoruz.

İstatistiklerin ardından da önerilerle bitireceğim. Yaş aralığı 7-22, cinsiyet yüzde 96 erkek, yüzde 4 kızlardan oluşuyor. Kızlar sadece ayakta tedavi programına alınıyor, yatılı bir hastamız yok. Sigaraya başlama yaşı 10,22.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Zaten bütün işlerin başı sigara...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Hastaların yüzde 24'ünde akrabalarla, ailede madde kullanımı var. Yüzde 71,6'sı öz anne ve babalarıyla birlikte yaşıyor. Yani "parçalanmış aile çocuğu" demeyelim, herkesin başına gelebilir. Çocukların çoğunun anne-babası birlikte yaşıyor. Ortalama kardeş sayısı 4,44. Yüzde 96'sının çalışma tecrübesi var.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Çok kötü.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Hatta bu çalıştığı için "Altı ay mı Hocam? Beni bir ay

tedavi edin, ben çok iyi bir berberim." diyor. "Ben çok iyi bir kasabım, ben altı ay yatamam burada." diyor çocuk 16-17 yaşında. Yatan hastaların yaş ortalaması 17, ilk maddeye başlama yaşı 12. Tedaviye başlayan ergenlerin yüzde 100'ü sigara kullanıyor diyebiliriz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Şu "Hastaların yüzde 96,1'inde çalışma tecrübesi var." dediniz ya, onun alt kırılımlarına bir bakabildiniz mi?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Şöyle: Çocuklar okul dönemleri dışında mesela bir yere gidip üç ay boyunca tekstilde çalışıyor, terlikçide çalışıyor, daha sonra bizim çocuklarımızın çoğu okuldan ya disiplin suçuyla atılmış oluyorlar ya da kendileri "Okuyamadım Hocam." deyip ayrılıyor. İki ay, üç ay, altı ay, bir yıl farklı yerlerde, düzenli bir çalışma çok görmüyoruz. Yani muhtemelen problem yaşıyor ustasıyla, bir şey oluyor. Altı ay baklavacıda çalışıyor, bir yıl fırında çalışıyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - MESEM'li mi çocukların çoğu?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Yok, hayır. Bizde MESEM'e kaydettiğimiz çocuk sayısı şu an 2.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Niye kız çocuklarını yatılı almıyorsunuz?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Kız çocuklarının oranı çok düşük. Kız çocuklarında madde kullanımının kültürel olarak saklama eğilimi var. Yani hiç kimse kızının madde kullandığı öğrenilsin istemiyor. İnanılmaz bir şekilde direnç var ailelerde. Çok nadir de olsa gelen hastalarımız, yatılı tedavi isteyen hastalarımız için de Osmaniye'de kız hastalarına bakan, yine bizde burada sekiz yıl çalışıp bütün deneyimini Osmaniye'ye taşıyıp oraya aktarmış bir arkadaşımız var. Orada Valilik kız hastalar için, 18 yaş altı için bir yer açtı, arkadaşımızı da oranın başına koydu. Biz onunla hep irtibat hâlindeyiz. Burada gerçekten yatışa ihtiyacı olan kızlarımızı Osmaniye'deki arkadaşımıza teslim ediyoruz.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Şu an o çoğalıyor...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Çünkü eğer direnç fazlaysa Osmaniye'ye gitmesi işi daha da zorlaştırabilir.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Özur diliyorum.

Osmaniye şu nedenle gönderiliyor: Burada kimse farkına varmasın, Osmaniye'de olduğunu da kimseye söylemez, mesela teyzesinde izlenimi yaratıyor; ilinden uzaklaştığını komşusu bilmesin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Tamam.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - İsterseniz devam edeyim.

Hastaların yüzde 62'sinin yasal sorun yaşadığı ve yüzde 18'inin cezaevi yaşantısı olduğu; yüzde 82'sinin kendine zararı var, çocuklarımızın kolları maalesef faça dolu, dövme, faça çok fazla; yüzde 29,1'inde de intihar girişimi bulunduğu tespit edilmiştir. Genelde ortaokul terk hastalarımız, aktif öğrenci sayımız yüzde 3,4'tür.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Orada yoğunlaşmış ortaokul ve lisede.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Tedavi edilip topluma kazandırılan da 1.707.

Önerileri hızlıca alalım.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Hemen.

Tedavi süreci devam eden çocuklar için mahkeme ve savcılık süreçlerinin ve rehabilitasyonu destekleyici yönlendirme uygulamalarının yaygınlaştırılması çok kıymetli olur diye düşünüyoruz. Yani ilk yönlendiren kişinin savcı ya da hâkim olması, "Sen tedavi olursan cezanda indirimle gidilecek." gibi çocuklara cazip hâle getirilmesinin suçu azaltacağını düşünüyoruz. Çocukları tedaviye yönlendirdiğimiz zaman-, cezaevine girmektense tedaviye yönlendirildiğinde çocuk için bunun kıymetli olduğunu düşünüyoruz. Bizim burada Cumhuriyet Başsavcılığıyla yürüttüğümüz, işte çalışanın orada...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tedbir yoluyla mı bu çocukları buraya alıyorsunuz?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Yok, bizde tedbir yoluyla yatan çocuk yok. Bizde ÇEMATEM'ler yatıyor, biz ÇEMATEM'deyiz. Biz gönüllülük esasına bağlı çalıştığımız için 432'li çocuk kabul etmiyoruz. Yani tedbir değil, uyarı, bir babacan tavırla, sahiplenici bir tavırla.

Önerim: İllere ve ilçelere yaygınlaştırılması.

Yine, denetimli serbestlik kapsamındaki çocukların imza için denetimli serbestliğe gitmesi bizim hastanın firar etmesine sebep oluyor; işte, dışarıyla temas etmiş oluyor; burada imzanın alınmasını kabul ederlerse bu da çok kıymetli olur. Çünkü denetimli serbestlik dosyası olan çocuğumuz çok.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bunu niye kabul etmiyor denetimli serbestlik? Çok mantıksız.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Çünkü yasa gereği "İdrarını benim burada alacaksın." diyor, "Benim güvenliğim, kontrolümde, benim laboratuvarımda idrarını alacağım." diyor, buradakine izin vermiyor.

Yine, koordinasyonları güçlendirmek... Bir de şu, yine bir doktor olarak söylemek istiyorum: Tedavi geçmişinin ilerleyen süreçlerde bireyin karşısına çıkması. Şimdi, şöyle bir şey var: Bir çocuk suça sürüklenmeden önce maddeyle tanışıyor, maddeyle tanışmadan önce de "davranım bozukluğu" dediğimiz bir tanı var; ondan önceki tanı da dikkat eksikliği, hiperaktivite bozukluğu tanısıdır. En erken tanı budur, bir çocuk 12-13 yaşında geldi bize, ben diyorum ki: "Bu çocukta dört dörtlük dikkat eksikliği, hiperaktivite bozukluğu var, bunu tedavi edeyim." Diyorlar ki: "İleride karşısına çıkar mı?" Çıkar. "Hangi meslekleri yapamaz?"

diyorlar. Sayıyorum; asker olamaz, polis olamaz, silahlı güvenlik olamaz, bekçi olamaz, pilot olamaz ve ağır araç kullanamaz, ikinci grup sürücü olamaz yani servis şoförü olayım, can taşıyayım ya da ağır araç taşıyayım; buna da izin vermiyor sistem. "O zaman ne kaldı ki çocuğuma?" diyor. "Kayıt açma hocam, ilaç da yazma, ben götürüyorum çocuğu." diyor. Şimdi, bu çocuğu ben tedavi etmediğim zaman, basit bir "Ritalin" vereceğim ya da altı ay, bir yıl, iki yıl "Concerta" vereceğim, bu çocukta dikkat eksikliğinin ek şeyi hiperaktivite de olduğu için dürtü kontrol bozukluğu başlıyor. Suça karşı anarşik bir yapılanmaya giriyor çocuk çünkü duramıyor, maddeyi denemek istiyor, heyecan arıyor çocuk. Zaten baktığınızda, bizim bütün çocukların detaylı analizini aldığımızda hepsinin 6-7 yaşlarında sakarlıklar, okuldan "Dikkat eksikliği olabilir, doktora götürün." tavsiyeleri var. Bunlar dikkat eksikliğiyle başlayıp bağımlılığa götüren şeyler dikkat eksikliği. Tedavi edilmeyen her dikkat eksikliği ya kazada ölür ya sakat kalır ya da bağımlılık ya da antisosyal kişilik bozukluğu olur ama tedavi edemiyoruz, sebebi de maalesef bu. Madde bağımlılığını ya da idrarda herhangi bir pozitifliği MEDULA'da görünüyor, çoğu işveren çocuğa şunu diyor yani bırakın herhangi bir askerliği, polisliği, çocuk fabrikada işe girecek "E-nabızına bir bakabilir miyiz?" diyorlar, "E-nabızını aç." diyorlar, açıyor çocuk, bakıyorlar orada "AMATEM'e gitmişsin, Oya Bahadır'da idrar vermişsin. Sen ilaç kullanmışsın, ben psikiyatrik hasta istemiyorum." Bu basit bir fabrikatörün söylediği bir şey. Devlet zaten asla silah vermek istemiyor bağımlılık geçmişi olan çocuğa, isterse tedavi olsun. Tedavi olsa da şu an yasalar bu çocuklara bu işleri vermiyor. Bunun önüne geçilebilecek bir şey çok kıymetli olur çünkü aileleri bırakın tedaviye gelmeyi, tedaviden kaçırın bir sistem var Türkiye'de.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Şöyle bir soru sorabilir miyim: Şimdi, sonuçta bağımlılık, sizin de ifade ettiğiniz gibi, kronik bir durum yani her an relaks olabilir, otuz, kırık yıl temiz kalıp da kırık birinci yılda tekrar dönebilir yani bir anda o reseptörlerin uyanması yani bir doz da olsa buna bakar. Dolayısıyla, silah vermemek iyi bir fikir olabilir bir taraftan da.

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Bence de iyi bir fikir.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yok, silah vermemek olabilir ama diğerlerinde...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yok yok, diğerlerinde... Silah verilmemeli diyorum.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Siz ne düşünüyorsunuz?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Şöyle bir şey dikkate almak gerekiyor: Dikkat eksikliği...

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Silahlı olan da bir günde başlayabilir maddeye, daha önce hiç kullanmamış.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yani böyle bu tür şeylerde tedbir devam etmeli ama diğer konularda, bazı mesleklerde de şey olmalı yani bazılarında olmalı ama bu kadar da geniş yelpazede olmamalı.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tedavi olmayıp da aramızda silahlı dolaşan bir sürü de insan var şimdi.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Şöyle bir tehlike var değerli vekillerim: Dikkat ederseniz suça sürüklenen çocuklar diyoruz ya 15'ten sonra, emin olun bıçaklayanlar, silah çekenler genelde ailesinin öcünü almak için madde bağımlısı çocukları tetikçi olarak kullanıyorlar. Ya, bu çok sıkıntılı bir olay ama silahlı kesimi serbestleştirdiğiniz zaman bu daha sıkıntılı.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Peki, Doktor Bey, ben bir şey sormak istiyorum. Şimdi, her psikiyatrik rahatsızlığın dezavantajları gibi zaman zaman avantajları da olabiliyor. Bu noktada evet, silah kullanacak işler yapamazlar ama başarılı olduğu işler belirlenemez mi hiperaktivite bozukluğu olan çocukların ya da buna dair bir araştırmaya ben denk gelmedim ama siz denk geldiniz mi?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKIYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Kesinlikle. Tedavi olmuş bir hiperaktivite bozukluğu bence araç da kullanılabilir maddeye bulaşmadan. Ben diyorum ki madde için içine girerse evet, polis olmayabilir, savcı da, hâkim de olmaz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Burada daha madde yokken.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKIYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Madde yokken.

Sıkıntımız, bizde o kadar geniş yelpaze ki bir çocuk sınav kaygısı nedeniyle de "Benim sınav kaygım var, hocam beni tedavi et." diyen çocuğa da ben bu açıklamayı yapıyorum. 16 yaşındaki çocuk diyor ki: "Bana tedavi uygula." Ben ona şu açıklamayı yapmak zorunda kalıyorum: "Ben seni tedavi ederim ama polis olamazsın." Niye? Olamazsın. Çünkü psikiyatriye kayıt demek eşittir silah kullanamaz demek. Bu çok genellendiğinden bahsediyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - O zaman çocuklarımıza psikoloğa, psikiyatriye gitme diyoruz. Çocuklar da en çok psikoloğa ihtiyacı olan, psikiyatriye ihtiyacı olan çünkü ergenlik dönemi geçiren çocuklar.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ya, bu, işte ön yargı biraz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Düzenleme yapılması gerekiyor.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKIYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Sadece hiperaktiviteyi düşünmeyin, sosyal fobik bir çocuk "Hiçbir arkadaşım olmuyor, kimseyle konuşmuyorum." deyip izole oluyor ve madde kullanıyor. Biz madde kullanan birçok çocuğa baktığımız zaman hiç arkadaşı olmayan "sosyal fobi" dediğimiz, yüzü kızaran, kız arkadaşı olmayan, toplum önünde konuşma yapamayan bir çocuk bunlarla baş etmek yerine gidip tek başına esrar içmeye başlıyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - KVKK kapsamına alınmaz mı? Yani bu kişiler verileri sonuçta ve bir ön yargı meselesi var. Bu ön yargının...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Onu bence raporda bir başlık atıp tartışalım ve bir yasal düzenleme yapmak lazım.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKİYATRİ UZMANI DR. ALAADDİN BULUT - Benim anlatacağım bu kadardı, teşekkür ediyorum.

SUNUCU - Efendim, bir sunumumuz olacak.

Sağ olun Hocam, teşekkür ediyorum.

(Alkışlar)

SUNUCU - Şimdi, Gaziantep Valiliğimizin ve Gaziantep Büyükşehir Belediyemizin iş birliğinde hayata geçirilmesi planlanan AMATEM'le BAHAR Projesi sunumunu gerçekleştirmek üzere Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü Proje Yürütücüsü ve Koordinatörü Sayın Abdurrahman Tanrıverdi'yi davet ediyorum.

Buyursunlar Hocam.

(Alkışlar)

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; hoş geldiniz ilimize.

Ben kısaca AMATEM'le BAHAR Projesi'nden bahsetmek istiyorum. Öncelikle şöyle göstermek istiyorum: Burası proje yapmak istediğimiz alan aslında, 65 dönüm, bir kısmı Orman Müdürlüğünden alacağımız bir alan binaların olduğu kısım, diğer kısım ise tahsis edilmemiş alan. Gördüğünüz şekiller, yıldız şekiller biraz daha "tiny house" dediğimiz sistem olacak tek kişilik yerler. Diğer kısımda ise hem AMATEM hem de proje alanı olacak. Projeye yaklaşık bir yıl önce bu hazırlığı yaptık, bu hazırlığı Sayın Bakanım, Vali Bey'e arz ettiğimizde hatta şunu da söylemek istiyorum, bilmiyorum Bakan Hanım hatırlar mı: "Eğer biz bunu başarısak ekonomik anlamda yetersiz kalırsak ben evimi satar, gene koyarım, bunu gerçekleştirmek isteriz." Hatırladınız mı bilmiyorum.

(Alkışlar)

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Doğru.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Biz de bundan güç alarak gerçekten yola çıktık ve sonrasında bunun üzerine çalıştık. Yaklaşık altı ay önce yine Belediyemizin desteğiyle, Bakan Hanımımızın desteğiyle biz yurt dışına çıktık. Yani yurt dışında 5 tane ülkeyi gezdik. Bu 5 ülke İsveç, Lüksemburg, Belçika, Hollanda, Almanya'ydı ve oradaki bu modelleri gördük. Aslında ben açıkça şunu söyleyeyim: Biz eğer bunu başarıyla gerçekleştirebilirsek orada yapılan parça parça şeylerin tümünü buraya entegre etmiş oluruz. Yani bizim onlardan daha başarılı olacağımıza inanıyorum çünkü biz hepsini bir arada yapacağız. İşte, geçim kaynakları ne olacak? Rehabilitasyon psikoterapi süreçleri olacak, ondan sonra sosyal entegrasyonda aileler olacak, mobil ekip olacak, on-line görüşmeler olacak yani biz hepsini bir arada yapacağız ama şunu gördük biz orada "harm reduction" denilen bir yapı vardı, yani zarar azaltma üzerine ve diğer kısımda da isteyenler bazı evlerde konaklama niyetindeydiler. Bizde ne var? Şunu söyleyeyim açıkçası: Projenin şu kısmının çizim aşamasındayız, mimarlarımız çiziyor projeyi. Birkaç tane portatifimiz var, yakında da Bakan Hanım'a da arz edeceğimiz görmesi açısından, uygunluğu açısından.

Merkezimiz -yine dediğim gibi- hem AMATEM hem de rehabilitasyon merkezi olacak. Neden ikisi bir arada? Yani sizin de bildiğiniz gibi, bu bir öz eleştiridir Sağlık Bakanlığı açısından, AMATEM'lerimiz açısından. Biz, AMATEM'imizi yaklaşık bir yıl önce Vali Bey ziyaret ettiğinde, Bakan Hanım ziyaret ettiğinde...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - AMATEM'ler çalışıyor.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Rehabilitasyon olarak çalışmıyorlar, sadece detoks olarak çalışıyorlar.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Detoks yapıyor, bırakıyor; aynı mahalleye gidiyor, zaten yeniden almaya başlıyor.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Mesela, kişi geliyor, iki üç gün kalıyor, ondan sonra tekrardan çıkıp gidiyor. Bu bir rehabilitasyon süreci olmadığı için kişinin orada kalmasını zorunlu tutamıyoruz, başka bir müdahale de edemiyoruz kişiye. Bu da hiçbir fayda sağlamıyor -öyle diyeyim- çünkü geri dönüyor, tekrar aynı ortama geliyor ve sıkıntı yaşıyor. Biz ne yapacağız? Biz, yapacağımız rehabilitasyon alanında psikoterapi... Önce AMATEM'le başlayacağız, yirmi sekiz gün terapiyi tamamlayan kişiler daha sonra üç ay, "yarı yol" dediğimiz alanlar olacak. Burada kişi aileleriyle birlikte psikoterapi sürecine girmiş olacak yani yoğun bir terapi sürecine girmiş olacak. Hani farkındalık sağlasın ki kişiyi biz sonraki sürece entegre edelim.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Şuraya bakarsanız bu alanlara aileyle görüşme merkezi, kütüphane, manevi rehberlik... Bu çocuğa ne lazım? Yine söylüyorum, kişiye özel. Bu çocuğa ne lazımsa burada verilebilecek kompleks yapılacak.

Devam edelim.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Yine dediğim gibi, bireysel terapiler, aile eğitimi... Aile burada çok önemli, Alaaddin Hoca da bahsetti. Biz, aileyi işin içine entegre edeceğiz yani onlara da grup terapisi vereceğiz, onlarla da görüşeceğiz, onların takibini yapacağız, gerekirse aileye gideceğiz, orada yine görüşmeler yapacağız, gerekirse aileyle birlikte -tabii, o zaman ki imkânlar, olanaklar dâhilinde- ailenin bulunduğu ortamı, mahallesini değiştirmeye çalışacağız yani bunu önereceğiz. İşte, "Nüks önleme" dediğimiz sistemde de bunu yapmak istiyoruz.

Yine, destek grupları kısmından kişilere destek vereceğiz. 12 adimli temelli grup çalışmaları...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Devam edelim, hızlanalım.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Bunun yanında EMDR, BDT gibi terapi teknikleri de kullanılacak.

Burada yine psikiyatri uzmanları, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları, hemşireler, manevi danışmanlar yani bu alanla ilgili çalışan herkesi bu merkezde bulunduracağız.

Aynı zamanda, bu sosyal rehabilitasyon süreci, şöyle söyleyeyim: YEŞİLAY son dönemde, daha önce bunu yapmıyordu, onlar da buna yöneldiler çünkü bu gerçekten çok sağlıklı ve verimli bir süreç. Onlar şu anda 3 yer açtılar. Eğer biz Gaziantep'te bunu yapabilirsek yani bizim amacımız, Gaziantep'te bunu yapıp Türkiye'ye bir model oluşturmak. Yakın zamanda Sancaktepe'de açıldı büyük bir alan.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - İstanbul'a gidip ona bakacağız.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Şu manevi rehberler... Benim ciddi şüphem var yani bu konuda yeterli eğitimi almayan... Yani çok teknik bir konu. Nasıl bir eğitimden geçecek ki orada yaptığınız bütün bu rehabilitasyona olumsuz bir katkı da sağlamasınlar. Yani bir...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Bir hukukçu ancak böyle anlatabilirdi. Ne işleri var bunların?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tamam, aynen öyle, her taraftan çıkıyorlar yani şey gibi.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Sayın Bakanım, bütün dünyada manevi terapi yapılıyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ama bu manevi terapiyi yapan kişiler mezun oldukları üniversiteler itibarıyla genellikle psikologlar, sosyologlar oluyorlar.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Onlardan da var. Sonunda manevi terapi bir imamı getirmiyoruz zaten. Bu alanda eğitim görmüş, biraz daha manevi yönden olayı değerlendirerek veriyor, yoksa normalde psikologlarımız da yani psikolog ama manevi terapi veriyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Psikologlar mı verecek?

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Onlardan da var ama ilahiyatçı olup da... Ben ilahiyat mezunuyum, ben derslerimden çok psikoloji ve sosyolojiyi gördüm; din psikolojisi gördüm, felsefeyi gördüm yani hâliyle ilahiyatçı olup da ayrıca bu eğitimleri aldıktan sonra manevi terapi olarak derslere giriyorum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Tamam o zaman yüksek lisansınızı da yapın.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ - Değişik üniversiteleri bitirmiş olanlar da...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - "Ayrıca eğitim" diyorsunuz ya, onun bünyesinde niye var? Yüksek lisansı olabilir, böyle bölümler var, biliyorum.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKIYATRİ KLİNİĞİ DİREKTÖRÜ GÜRKAN BERKCAN - Evet, bağımlılık üzerine yüksek lisans da olabilir ama şu an sadece...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yüksek lisans olabilir ama dışarıdan eğitim almak şu anda...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKIYATRİ KLİNİĞİ DİREKTÖRÜ GÜRKAN BERKCAN - Şu anda sadece psikologlar bunun üzerinde eğitim alabiliyorlar yani...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Hayır, ilahiyatçılarda alıyor, hatta ben söyleyeyim size.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ OYA BAHADIR YÜKSEL MADDE BAĞIMLILIĞI TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ PSİKIYATRİ KLİNİĞİ DİREKTÖRÜ GÜRKAN BERKCAN - Hayır, bağımlılık üzerine yüksek lisansı sadece psikologlar yapabiliyor. Bu sebeple bu tür...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bağımlılığı bilmiyorum ama manevi danışmanlık için mesela ilahiyat mezunları da psikoloji yüksek lisansının manevi danışmanlığına başvurup...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Zaten manevi danışmanlık inanç şeyiyle oluyor yani inancı budist de olabilir...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bu kadar hassas bir şeyde ayrı bir eğitim alması gerekiyor yani.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Ben kendimi söylüyorum. Bana diyorlar "Sen nasıl tedavi oluyorsun?" Ben dua ediyorum diyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Şimdi, şöyle bir şey var: Biz senelerce için aslı, Türk filmlerinde böyle korkunç bir imam korkusu, böyle imam her türlü sapıklığı yapan bir şey. Bir dönem bu çok işlendi, ben eski filmlerde filan çok görüyorum. Hatta şöyle bir şey söyleyeyim: Bu sezaryenlerdeki yükseklik oranı da Türk filmlerindeki doğum sahnelerinden, o kadar korkuttular bir nesli bence. İnanın, bilinçaltımızda böyle bir şey var, aman imamlar böyle... Hâlbuki her şeydeki normal dağılım onlarda da gözlemleniyor. Psikologlarda da çok iyi psikologlar var, çok kötü psikologlar var, orta psikologlar var; imamlarda da bu böyle, sosyologlarda da bu böyle, öğretmenlerde de bu böyle fakat bizde böyle bir toplumsal bilinçaltı işlendiği için hani, din fobisi... İslamofobi vardı bir zaman bu ülkede bakın, gerçekten İslamofobik bir ülkedeydik yani bunun en büyük örneği bakın, yani konunun dışına çıkmak istemiyorum da Çapa Tıpi kazanmış, başörtülü diye okuyamamış. Bak, bu İslamofobik bir şey. Dolayısıyla şimdi, Vekilimiz de bunu bu şeyden dolayı soruyor ama şöyle de bir şey var...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yok, fobikten filan sormuyorum, ben ona da inanıyorum, herkes kendi alanında versin şeyini yani bu kadar hassas bir konu ki bağımlılık yani keşke sadece dini inançla, dini şeyle verebilsek...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ama şuna katılıyorum: Böyle hakikaten bazı imamlarda insanı dinden, imandan eder, bu da doğru bir şey. Eğitimde psikoloji bilen, işte insana sükûnet veren biri de tabii ki dünya var, işte ahiret var, orada kavuşacaksınız... Bu tür terapilerle bir kaygı var, bak cennette buluşacaksınız, bu da bir inanç terapisi. Buna bu çerçevede bakın.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Mesele eğitim, eğitim.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ
PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Sayın Başkanım, bir söz var: Yarı imam imandan; yarı doktor candan eder diye zaten o var. Ama şu bir gerçek Sayın Vekilim: Sigmund Freud'un öğrencisi Jung var. Jung, Sigmund Freud'a karşı çıkıyor, Sigmund Freud biraz farklı, herkes belki okumuştur. Ben ilahiyatçı olarak Sigmund Freud'un görüşlerini çok okudum. Öğrencisi Jung var, diyor ki: "İnsanın kafası aynen bal peteği gibi 12 petekten oluşuyor. Biri şefkattir, bir tanesi merhamettir, bir tanesi annelik duygusu, bir tanesi babalık, bir tanesi de inanç duygusudur." O petek mutlaka dolacak.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ
- Birini inanca ayırmış.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ
PROF. DR. TOKER ERGÜDER - O petek aynen... "Balın petekleri 12 petekten oluşuyor." diyor. İşte, "Biri cinsellik -affedersin, bilmem ne falan- bir tanesi de inançtır." diyor. O peteği ister satanist olarak doldurursun ister İslam doldurursun ister Hristiyan doldurursun ama mutlaka dolacak yani çünkü bu şekilde...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Freud üzerinden çok sular geçti, Freud artık...

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ
PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Yok, geçmedi.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Mesele inanç şeyini tartışmak değil, mesele bu kadar hassas bir konuda eğitilmiş...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Düzgün...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Evet, bu konuda da eğitim alsın yani.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ
PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Değerli Vekilim, zaten eğitimsiz bir kişiyi getirmemiş ki.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yani şimdi ben avukatım, vekilim de öyle ama tecavüze uğrayan bir mağdurla nasıl görüşeceğimiz konusunda bize de her zaman "Dur orada!" denilir. Ya eğitimini alacak ya hiç konuşmayacağız dolayısıyla mesele bu mesele. Yoksa kimse inançsız olsun filan diye demiyorum sadece eğitim.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Başka bir şey söyleyeyim, mesela 65 yaş üstü hastalarda manevi danışmanlığın prosedürleri sağlandığında nasıl etkili olacak?

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ENGELLİ, YAŞLI VE SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI YUSUF ÇELEBİ
- Bitirelim isterseniz.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Bu, yanlış anlaşıldı.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Herkes farklı şekilde rehabilite olur. Mesela, ben dua ediyorum; beni kimse dua etmekten engelleyemez.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Şimdi, şöyle anlaşılmasın Sayın Vekilim: Sanki gelir gelmez hasta, gelen öğrenci hemen direkt imamla karşılaştı, öyle bir şey değil ki. Zaten bir arama dönemi var, bir ikinci dönem var, öyle bir şey yok yani.

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Hocam, siz bahsedin, biz dinliyoruz.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Bu maneviyatta bahsettiğimiz kısım aslında düşündüğünüz hiçbir şey değil gerçekten yani işte gelip eğitim verecek, şunu yapacak, bunu yapacak noktasında değiliz.

Şöyle bir şeyi ben bir örnek daha vereyim: Yurtdışından dedim ya, çoğu yerde bir Hristiyan veya bir başka kilisenin kendisi bu alanda çalışmalar yapıyor ve yoğun çalışmalar yapıyor. Bizdeki amaç şu: Yani toplum dinî inancı gereği buna ihtiyaç duyuyor. Ben daha önce cezaevinde de çalıştım, cezaevinde de vaizler var yani insanlar bazen...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Var tabii.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Yani dua bile bir terapi tekniğidir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mesela bir Alevi dedesi de burada yer alacak mı, benim sorum o.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Almalı yani.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ama almıyor genelde.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Hayır, şöyle: Kişi talep ettiğinde bu olacak ama biz...

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI FATMA ŞAHİN - Manevi eğitim aldysa gelsin yapsın ne yapıyorsa.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Talep koyun yani.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ
PROF. DR. TOKER ERGÜDER - Alevi talebi gelirse Alevi dededen de eğitim veririz. Mesele o, mesele Alevi kimliği değil ki. Mesele manevi terapi yapmak, gerçekten bu olay çok farklı bir yöne çekildi.

AMATEM'LE BAHAR PROJESİ YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ PSİKOLOG ABDURRAHMAN TANRIVERDİ - Yani biz orada herkese ya dinî eğitim vereceğiz, işte şunu yapacağız, bunu yapacağız noktasındayken insanlar ihtiyaç duyduğunda böyle bir alanın olduğunu bilecekler. Ya, işte "Alevi" dediğimiz işte Alevi dedesi ihtiyaç duyacak mı, duyarsa...

Arkadaşlar, son olarak projede şöyle bir şeyimiz var: "Ekstra" dediğimiz bir şey var. Rehabilitasyon sürecinin aslında belkemiği olan bir şey var, burada biz geçim kaynaklarını eklemek istiyoruz yani ilimiz tekstil kenti, biz bu rehabilitasyon merkezini tekstil atölyeleriyle birlikte...

Ve can alıcı nokta dediğimiz agrotarım. Biz insanları aslında tarımla, toprakla... Yani çünkü insanın doğasında toprak vardır, bu olduğu için tarımla, agrotarımla tedavi planlıyoruz. Aynı zamanda projemiz de bir kaynak yani bir fabrika, bir rehabilitasyon merkezi sürecini yapmak istiyoruz. Eğer inşallah biz bunu başarırız böyle bir fikrimiz var, desteklerinizi bekliyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 14.30